

## **ВІКТИМОЛОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА ПРИЙНЯТТЯ ПРОПОЗИЦІЙ, ОБІЦЯНКИ АБО ОДЕРЖАННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ**

**Вербієць А.С.,** слухач магістратури НАВС

За останні десятиліття, особливо за останні декілька місяців в українському суспільстві відбулися складні процеси, що свідчать про переосмислення соціальних цінностей попередніх поколінь. У зв'язку з цим суттєвих змін зазнали правосвідомість і культура наших громадян. Сьогодні особливо гостро постала проблема поширення корупції серед посадових осіб органів державної влади, це перш за все протидії корупційні злочинності, одним із проявів якої є прийняття пропозицій, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Так за даними, міжнародної антикорупційної міжнародної організації "Transparency International" в 2013 році Україна в щорічному рейтингу країн за рівнем корумпованості посіла 144 місце серед 177 держав світу. Більше того, згідно з нещодавно оприлюдненими даними групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO), наша країна наразі виконала лише 2 з 13-ти рекомендацій цієї організації у напрямку подолання корупції.

На сьогоднішній день питання запобігання та протидії корупції посідає одне з найважливіших місць у сфері забезпечення національної безпеки України та нормальних умов життєдіяльності громадян, функціонування бізнес-середовища. Корупція в Україні набула ознак системного явища, яке поширює свій негативний вплив на всі сфери суспільного життя, все глибше укорінюючись у повсякденному житті як основний, швидкий та найбільш дієвий протиправний засіб вирішення питань, досягнення певних цілей.

На шляху до задекларованої Європейської інтеграції Україна має досягти у сфері запобігання і протидії корупції позитивних результатів, різко знизити її рівень, тим самим забезпечити нормальні умови життєдіяльності громадян, функціонування бізнес-середовища.

Одним із перепон нормального функціонування економіки та громадян України є дії передбаченні статтею 368 ККУ прийняття пропозицій, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою.

Віктимологічна профілактика прийняття пропозицій, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою характеризується перш за все суспільної свідомістю як громадян України так іноземців не давати службовій особі неправомірну вигоду. На цьому повинно ґрунтуватись весь комплекс запобіжних заходів у зазначеній сфері.

Досить часто в правовій реалії бувають випадки вимагання неправомірної вигоди службовою особою за виконання чи невиконання тої чиї іншої дії в зацікавленій особи. В результаті чого виникає потерпілий від вказаного злочину.

Для реалізації заходів спрямованих на віктимологічну профілактику прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди державою розроблюється комплекс заходів як загальних так спеціально-кримінологічних.

Передусім відмітимо, що розробка заходів запобігання злочину передбаченого ст. 368 ККУ здійснюється в рамках діяльності відповідних суб'єктів протидії корупції та полягає у визначенні основних напрямків і завдань такої попереджувальної діяльності, шляхів та засобів їхньої реалізації, матеріально-фінансової основи тощо

Механізм формування системи запобігання корупційній злочинності дозволяє забезпечити обґрунтованість заходів кримінологічного запобігання, їхню правомірність та одночасно закладає основи практичного здійснення заходів запобігання корупційній злочинності. Разом із тим, розробка заходів запобігання прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою є лише одним сегментом загальної організації протидії корупції, до якої в аспекті організації усієї системи запобігання корупційній злочинності вбачається доцільним включення також і такого її елементу як реалізація сформованого комплексу запобіжних заходів.

Заходи спеціально-кримінологічного запобігання переважно спрямовані на певний вид корупційних правопорушень, у той час, як заходи загально-соціального запобігання, як правило, здійснюють профілактичний вплив на весь комплекс соціальних передумов корупції, причини та умови всіх чи більшості видів корупційних правопорушень.

За своїм змістом спеціально-кримінологічні заходи запобігання прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою, як і загально-соціальні, можуть бути політичними, економічними, правовими, організаційно-управлінськими тощо. Як правило, вони є предметом спеціалізованих чи загальних програм, планів, настанов.

Передусім слід відмітити, що від злочину передбаченого статтею 368 ККУ прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою потерпілим стає вся держава, а разом з нею кожний її громадянин.